

Apstiprināts ar VMD 29.06.2007

RĪKOJUMU NR. 208

Valsts meža dienests

**VALSTS MEŽA DIENESTA
2006. GADA
PUBLISKAIS PĀRSKATS**

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA	4
2. VALSTS MEŽA DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI.....	5
2.1. 2006.GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU	5
2.2. BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDES ANALĪZE UN VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS.....	6
2.2.1. VMD INFORMĀTIKAS DEPARTAMENTA DARBĪBAS PĀRSKATS.....	6
Meža valsts reģistra tekstuālās daļas uzturēšana	6
Meža valsts reģistra kartogrāfiskās daļas uzturēšana.....	6
2.2.2. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS UN IZMANTOŠANAS UZRAUDZĪBA	7
Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas uzraudzība.....	7
Meža atjaunošana.....	7
Meža ieaudzēšana	9
Jaunaudžu kopšana.....	10
Meža reproduktīvā materiāla ražošanas, izmantošanas un tirdzniecības kontrole	11
Pieteikumu pārbaudes un apliecinājumu izsniegšana	12
Ciršanas apjoms	12
Meža inventarizācija	13
Meža zemes transformācija.....	14
2.2.3. MEŽA VESELĪBAS STĀVOKĻA UZRAUDZĪBA	14
Meža monitorings	15
2.2.4. DABAS AIZSARDZĪBA	16
Mikroliegumu izveidošana un aizsardzība.....	16
Īpaši aizsargājamo meža iecirkņu izvērtēšana	17
Dabiskie meža biotopi.....	17
2.2.5. UZRAUDZĪBA PĀR MEŽA IZMANTOŠANU UN APSAIMNIEKOŠANU REGLAMENTĒJOŠO NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANU	17
2.2.6. MEŽA UGUNSAZSARDZĪBA.....	18
2.2.7. MEDĪBU NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANA UN MEDĪBU RESURSU STĀVOKĻA KONTROLE.....	18
Medību normatīvo aktu ievērošanas kontrole.....	18
Medījamo dzīvnieku uzskaitē	18
Nomedīšanas apjomu administrēšana	19
Mednieku eksaminācija un mednieku apliecību izsniegšana.....	19
ES interešu sfērā ietilpstošo dzīvnieku sugu monitorings	19
2.2.8. ZINĀTNISKĀS IZPĒTES MEŽU APSAIMNIEKOŠANA	22
2.3. INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM	22
2.4. PĀRSKATS PAR VMD VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI	23
3. BUDŽETA INFORMĀCIJA.....	23
4. PERSONĀLS.....	28
5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	29
5.1. PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI	29
5.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM.....	30
6. PLĀNI 2007. GADAM	30
6.1. 2007. GADA PRIORITĀTES UN PLĀNI	30
6.2. STARPTAUTISKIE PROJEKTI.....	31
6.3. EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU PROJEKTI	31

Pārskata gads Valsts meža dienestam (VMD) ir bijis administratīvās kapacitātes stiprināšanas gads. Ir paveikti 2006. gadam ieplānotie uzdevumi cilvēkresursu un administratīvo sistēmu attīstībā, un tie ir būtisks ieguldījums Valsts meža dienesta turpmākajā izaugsmē.

Lai nodrošinātu efektīvu valsts noteikto funkciju izpildi, Valsts meža dienestā ir vajadzīgi profesionāli darbinieki ar labu nodrošinājumu un sakārtota administratīvā sistēma. Nevaru apgalvot, ka viss šajā ziņā ir sasniegts, bet varu teikt, ka 2006.gadā esam veikuši virkni vajadzīgu pasākumu, lai Valsts meža dienests būtu profesionāls un efektīvs uzraudzības dienests.

Kopējie Valsts meža dienesta panākumi funkciju izpildē ir atkarīgi no ikviena darbinieka profesionālās kompetences un lojalitātes pret Valsts meža dienestu. Tāpēc pārskatā gadā esam realizējuši vairākas ieceres domājot par cilvēkresursu attīstību un nodrošinājumu. Ņemot vērā mežsargu, mežziņu, inženieru un citu VMD darbinieku darba specifiku, kā būtisku veikumu gribu minēt nodrošinājumu ar darba apģērbu gan ziemas, gan vasaras apstākļiem, kā arī specializēto apģērbu ugunsgrēku dzēšanai. Esam sakārtojuši transporta nomas un patapinājumu jautājumus. Kā veiksmīgu un turpināmu lietu uzskatu arī Eiropas Savienības struktūrfondu apguvi un izlietojumu VMD nodrošinājumam ugunsapsardzībā – ir iegādātas 58 automašīnas. Domājot par darbinieku profesionālo izaugsmi, esam sākuši ieviest VMD darbinieku apmācības sistēmu – ir izstrādāta apmācību programma un jau 2007. gada sākumā uzsākts apmācības kurss mežziņiem, mežziņu vietniekiem un mežsargiem.

2006. gadā ir turpinājies Valsts meža dienesta administratīvās reformas otrais posms – pāreja uz reģionālajām virsmežniecībām. Bez esošajām Zemgales un Rīgas-Ogres reģionālajām virsmežniecībām, 2006. gadā ir izveidotas arī Ziemeļvidzemes un Ziemeļkurzemes virsmežniecības.

Būtiskas izmaiņas VMD struktūrā ir saistītas arī ar pāreju uz efektīvāku pieeju meža īpašnieku informēšanas un konsultēšanas funkcijas izpildei – ir izveidota struktūrvienība Konsultāciju pakalpojumu centrs ar nodaļām visos rajonos, un viņu galvenais uzdevums ir nodrošināt efektīvu sistēmu meža īpašnieku konsultēšanai un izglītošanai, kā arī nodrošināt mežsaimniecības pakalpojumu sniegšanu meža īpašniekiem.

Atskatoties uz paveikto, esmu gandarīts par to, ka tik liels dienests ir spējis mainīties, lai atbilstoši mūsdienu prasībām kļūtu efektīgāks valsts noteikto funkciju izpildē un veicinātu sabiedrības uzticību valsts dienestiem kopumā.

Jānis Kinna

Valsts meža dienesta ģenerāldirektors

1. PAMATINFORMĀCIJA

Valsts meža dienests (VMD) ir zemkopības ministra padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas atbild par meža politikas realizāciju visā Latvijas teritorijā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai.

VMD galvenās funkcijas ir uzraudzīt meža apsaimniekošanu, izmantošanu un medības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu; pārtraukt un novērst meža apsaimniekošanu un izmantošanu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus; piedalīties valsts meža politikas izstrādē un ieviešanā; piedalīties Eiropas Savienības lauksaimniecības garantiju un virzības fonda lauku attīstības atbalsta pasākumu izstrādē un ieviešanā. VMD savas kompetences ietvaros uzrauga visā Latvijas teritorijā to normatīvo aktu ievērošanu, kuri regulē meža apsaimniekošanu un izmantošanu, novērtē normatīvo aktu darbību attiecībā uz meža apsaimniekošanu un izmantošanu, iesniedz priekšlikumus Zemkopības ministrijai normatīvo aktu darbības efektivitātes palielināšanai, piedalās meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu projektu izstrādāšanā, izsniedz normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, apliecības, licences, apliecinājumus un citus dokumentus, atestē meža reproduktīvā materiāla ieguves avotus un sertificē meža reproduktīvo materiālu, veic meža monitoringu un meža patoloģiskā stāvokļa uzraudzību, pārbauda meža inventarizācijas datu kvalitāti, kārto Meža valsts reģistru, eksaminē medniekus un izsniedz mednieka apliecības, organizē meža ugunsdrošības uzraudzību un ugunsgrēku ierobežošanu, administrē valsts un starptautiski finansēto atbalsta programmu realizāciju mežsaimniecībā, informē sabiedrību par meža un medību resursu stāvokli un to izmantošanu, pārvalda zinātniskās izpētes mežus ilglaicīgo zinātnisko pētījumu veikšanai mežsaimniecībā, kā arī informē un konsultē meža īpašniekus par mežsaimniecības jautājumiem un attiecīgo normatīvo aktu prasībām.

Valsts meža dienesta darbinieki rūpējas, lai meža apsaimniekotāji zinātu, izprastu un ievērotu meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo dokumentu prasības un labas mežsaimniecības principus.

Valsts meža dienesta funkciju izpildi un pakalpojumus meža īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem nodrošina VMD centrālais aparāts, virsmežniecības, mežniecības, Meža pētīšanas stacija un Konsultāciju pakalpojumu centrs.

Konsultāciju pakalpojumu centrs (KPC) ir Valsts meža dienesta struktūrvienība, kuras izveide uzsākta 2006. gada jūlijā, lai atbalstītu meža īpašniekus gan ar padomu ikdienas meža apsaimniekošanas darbos, gan attiecībā uz Eiropas Savienības un valsts atbalsta finansējuma apguvi, gan sniedzot kvalitatīvus meža apsaimniekošanas pakalpojumus. Konsultāciju pakalpojumu centra nodaļas atrodas visos Latvijas rajonos.

Konsultāciju pakalpojumu centrs:

- **Informē** meža īpašniekus par aktualitātēm meža nozarē, iespējām piesaistīt valsts un ES finansējumu un citiem jautājumiem;
- **Apmāca** meža īpašniekus, organizējot informatīvos un praktiskos seminārus, piedāvājot apmeklēt meža mācību takas un muzeju, kā arī organizē apmācības medniekiem;
- **Konsultē** par ES un valsts atbalsta iespējām, meža atjaunošanu, kopšanu, izmantošanu, ieaudzēšanu un citiem meža apsaimniekošanas jautājumiem, kā arī sniedz konsultācijas ar izbraukumu uz mežu;

- **Sniedz pakalpojumus** ES projektu izstrādē un realizēšanā, cirsmu iestigošanā un skices zīmēšanā, koku dastošanā, dastlapu apstrādē, cirsmu novērtēšanā, galvenās cirtes pēc caurmēra sagatavošanā, ekoloģisko un sēklu koku iezīmēšanā.

Informāciju par meža apsaimniekošanas jautājumiem un Konsultāciju pakalpojumu centru var atrast KPC mājas lapā www.kpc.gov.lv un KPC izdevumā meža īpašniekiem “Čiekurs”, kas bez maksas pieejams KPC nodaļās un VMD mežniecībās.

Meža pētīšanas stacija ir Valsts meža dienesta struktūrvienība, kas izveidota valsts zinātniskās izpētes mežu pārvaldīšanai un zinātnisko pētījumu nepārtrauktības nodrošināšanai, kā arī veic meža sēklu kontroli.

Zinātniskās izpētes meži ir valsts mežu teritorijas, kurās dažādos laikposmos ierīkoti zinātniskās izpētes objekti – meža selekcijas un ģenētikas, mežkopības, integrālā meža monitoringa parauglaukumi vai citi zinātniskās izpētes objekti, kurus izmanto izpētei, mācībām un demonstrējumiem.

Meža pētīšanas stacija šobrīd apsaimnieko zinātniskās izpētes mežus 28 936,9 ha platībā. Tie veidojas no 7 atsevišķiem mežu masīviem (mežu novadiem), kas izvietoti valsts 9 administratīvo rajonu un 23 pašvaldību teritorijās.

Meža sēklu kontroles laboratorija veic sēklu kvalitātes pārbaudi atbilstoši standartiem un noteikumiem par reproduktīvo materiālu, izsniedz sēklu kvalitāti atbilstošus dokumentus un domstarpību gadījumā veic arbitrāžas funkciju.

2. VALSTS MEŽA DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. 2006.GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU

- Valsts investīciju programmas projekts „Meža ģeogrāfiskās informācijas sistēmas”

Realizējot projektu tiek nodrošināta labāka meža resursu pārvaldība, kuras ietvaros realizēti šādi uzdevumi:

- izstrādāta jauna Meža valsts reģistra informācijas sistēma – Meža valsts reģistra 2.versija, kas operatīvi ļauj reģistrēt informāciju par mežu, saimnieciskās darbības pieteikumus, izsniegtos apliecinājumus un saņemtos pārskatus, izmantojot internetu tieši centrālajā datu bāzē;
- izveidota Meža digitālās kartes centrālā datu bāze un veikta tās sinhronizācija ar tekstuālo daļu, kas ļauj īstenot abpusējas piekļuves procedūras.
- Tiek turpināta otrā līmeņa meža monitoringa izpilde, ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes regula “Forest Focus”.
- Veikta meža augšņu inventarizācija un mežu bioloģiskās daudzveidības novērtēšana projekta “Meža augšņu inventarizācija un mežu bioloģiskās daudzveidības novērtēšana starptautiskā projekta “BioSoil” ietvaros”.
- VMD administratīvās kapacitātes stiprināšana
 - VMD amatpersonu (darbinieku) dzīvības un veselības apdrošināšana. Tiek nodrošinātas normatīvo aktu prasības darbinieku sociālo garantiju jomā.
 - Uzlabots transporta nodrošinājums – vieglo automašīnu noma, degvielas iegāde, atlīdzība par personīgā autotransporta izmantošanu.

- Veikta formas tērpu un individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde, kas uzlabotu VMD funkciju izpildes efektivitāti, nodrošina VMD darbinieku atpazīstamību un izpilda normatīvajos aktos paredzētās prasības.

2.2. BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDES ANALĪZE UN VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

2.2.1. VMD INFORMĀTIKAS DEPARTAMENTA DARBĪBAS PĀRSKATS

Meža valsts reģistra tekstuālās daļas uzturēšana

2006.gadā Valsts meža dienests ir pabeidzis darbu pie Meža valsts reģistra 2.versijas izstrādes, kura ietver sevī informāciju par meža zemēm un tajās notiekošo saimniecisko darbību, aizsargājamām dabas teritorijām un dabas aizsardzības atzīmēm, par dabiskajiem meža biotopiem, medniekiem un izsniegtajām medību apliecībām, meža inventarizācijas veicējiem, likumpārkāpumiem mežā, kā arī par meža reproduktīvā materiāla ieguves avotiem un izsniegtajiem sertifikātiem.

Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sagatavoti un nodoti dati Valsts zemes dienestam 2007.gada nekustamā īpašuma nodokļa prognozes un nekustamā īpašuma nodokļa sagatavošanai.

Sagatavoti galvenie Meža valsts reģistru raksturojošie dati kompaktdiska formā – „Meža statistika 2006”.

Meža valsts reģistra kartogrāfiskās daļas uzturēšana

Izstrādāts Meža ĢIS centrālās datu bāzes un interneta karšu izplatīšanas projekts, kas līdz ar to dod piekļuvi VMD reģionālajām struktūrvienībām aktuālam kartogrāfiskajam materiālam ar vienkāršas interneta pārlūkprogrammas palīdzību.

Koordinēta meža digitālās kartes sagatavošana par privātajiem mežu īpašumiem, 2006.gadā sagatavojot 120386 ha meža teritoriju digitālo karšu materiālu.

Veiktas reģionālo struktūrvienību virsmežniecību kartogrāfu kvalifikācijas celšanas apmācības, no kurām 1 visu struktūrvienību kopējās apmācības, 3 reģionālās un ikmēneša izbraukuma apmācības uz vienu konkrētu struktūrvienību.

Kārtota meža digitālās kartes centrālā datu bāze, apkopojot virsmežniecību reģionālās datu kopas par:

- meža digitālo karti M 1:10000;
- digitālo kadastra karti M 1:10000;

Sagatavota vai aktualizēta papildus nepieciešama digitālā karšu informācija par:

- kultūras pieminekļiem (septiņiem rajoniem);
- lielo meža dzīvnieku uzskaiti (visa Latvijas teritorija);
- VMD struktūrvienību robežu digitālā karšu informācija;
- VMD struktūrvienību kantoru digitālā karšu informācija;
- Uguns novērošanas torņu atrašanās vietām.

Papildināta centrālās datu bāzes pārskata kartes informācija ar:

- digitālo ortofoto M 1:10000;
- digitālo satelītkarti vektoru formātā M 1:50000;

- topogrāfisko karti M 1:10000;
- pārskata karti M 1:200000;
- LANDSAT satelītu attēliem visai teritorijai.

Turpināta sadarbība ar Zviedrijas zemes dienestu METRIA projektā par cirsmu noteikšanu, izmantojot satelītu uzņēmumu datu izmaiņu analīzi.

Informācijas pieprasījumu apstrāde un datu izsniegšana no Meža valsts reģistra

Būtiskākie informācijas pieprasījumi iedalāmi sekojošās grupās:

- 1) Pašvaldību teritoriālo plānu izstrādei, dabas aizsardzības plānu un teritoriju zonējumu izstrādei aizsargājamām dabas teritorijām – dabas parkam „Ogres Ieleja”, dabas liegumiem „Garākalna smilšu krupja atradne” „Karateri”, „Blažģa ezers”, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātam;
- 2) Izziņas Zemkopības ministrijai, VA/S „Latvijas privatizācijas aģentūra”, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam un citām izziņas iestādēm;
- 3) Aktuālo datu izsniegšana meža īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem par to īpašumā / valdījumā esošo mežu – VA/S „Latvijas valsts meži”, A/S „Latvijas Finieris”, citām fiziskām un juridiskām personām;
- 4) Aktuālo datu izsniegšana Latvijas valsts mežzinātnes institūtam „Silava” meža statistiskās inventarizācijas un zinātnisko pētījumu veikšanai.

2.2.2. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS UN IZMANTOŠANAS UZRAUDZĪBA

Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas uzraudzība

Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas mērķis ir izaudzēt augstākā un bioloģiski noturīgas mežaudzes, lai nodrošinātu tautsaimniecību ar nepieciešamajiem koksnes resursiem, vienlaikus saglabājot vides ekoloģisko līdzsvaru un veicot meža rekreācijas un estētisko īpašību paaugstināšanu. Valsts meža dienests veic minēto mežsaimniecisko pasākumu apjoma konstatēšanu, kvalitātes pārbaudes un statistikas datu apkopošanu.

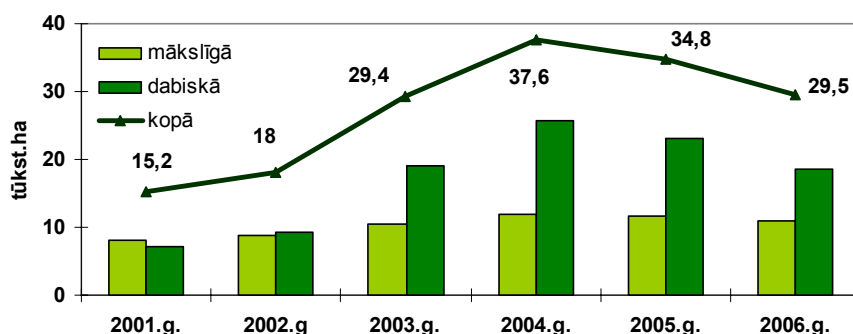
Meža atjaunošana

Meža atjaunošanas pamatuzdevumu - mežsaimniecības prasībām atbilstoša produktīva un kvalitatīva meža izaudzēšanu var nodrošināt mežu atjaunojot mākslīgi (sējot vai stādot) vai veicinot dabisko atjaunošanos, ja tā norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām.

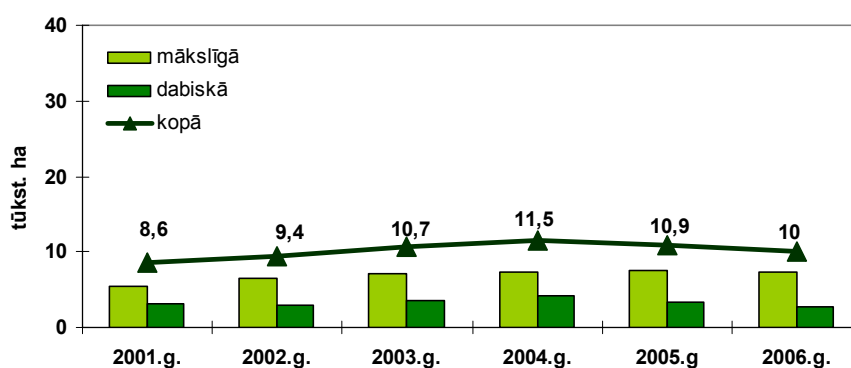
2006. gadā valstī kopā atjaunoti 29.5 tūkst ha meža, no tiem valsts mežos 10.0 tūkst ha vai 34%, pārējo īpašnieku mežos 19.5 tūkst. ha vai 66%. Salīdzinot ar 2005. gadu, 2006. gadā atjaunotās meža platības valstī kopā samazinājušās par 15%.

2006. gadā mežs mākslīgi atjaunots 11.0 tūkst. ha platībā (37%). Valsts mežos mākslīgi atjaunoti 7.3 tūkst. ha vai 73%, bet pārējo īpašnieku mežos 3.7 tūkst. ha vai 19% no kopējās atjaunotās meža platības 2006. gadā.

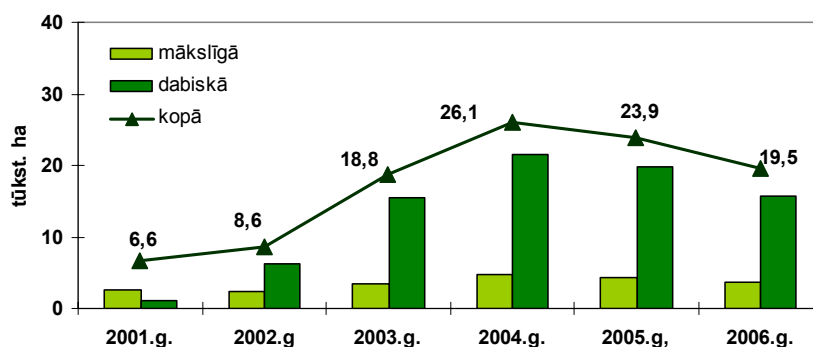
Meža atjaunošana Latvijā, tūkst. ha 2001-2006.g.

Meža atjaunošana valsts mežos, tūkst. ha 2001-2006.g.

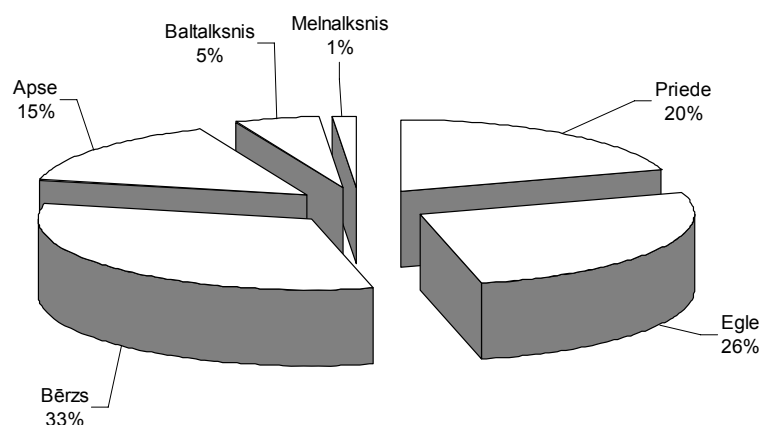
Meža atjaunošana pārējo īpašnieku mežos, tūkst. ha 2001-2006.g.

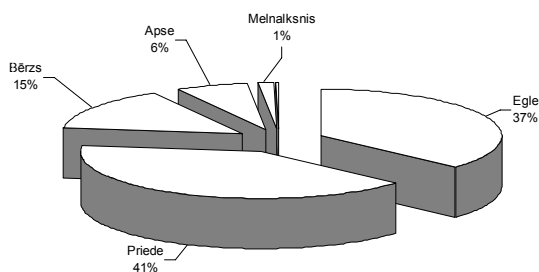
Meža atjaunošanas noteikumu prasības un meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju pieņemtie lēmumi atjaunojamās koku sugas izvēlē nodrošina meža atjaunošanu ar četrām galvenajām, saimnieciski izmantojamām koku sugām- bērzu, egli, priedi un apsi. 2006. gadā ar skuju kokiem atjaunoti 13.7 tūkst. ha vai 46% (egle 26%, priede 20%) ar bērzu 9.5 tūkst. ha vai 33%, ar apsi 4.4 tūkst. ha vai 15%, ar citām koku sugām atjaunoti 1.9 tūkst. ha vai 6%. Galvenās koku sugas meža atjaunošanā valsts mežos un pārējo īpašnieku mežos ir atšķirīgas: valsts mežos 78% platību ir atjaunotas ar skuju kokiem (priede 41%, egle 37%), ar bērzu 15%, pārējo īpašnieku mežos ar skuju kokiem atjaunotas 31% platības (egle 21%, priede 10%), pārējās platībās – lapu koki, kur dominē ar bērzu atjaunotās platības (41%), kā arī ievērojamu īpatsvaru sastāda apse (19%).

Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā 2006.gadā, %

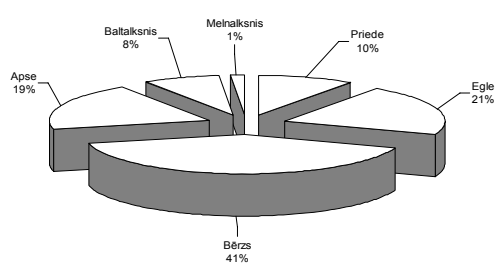
Latvijā

Valsts mežs

Pārējo īpašnieku mežs

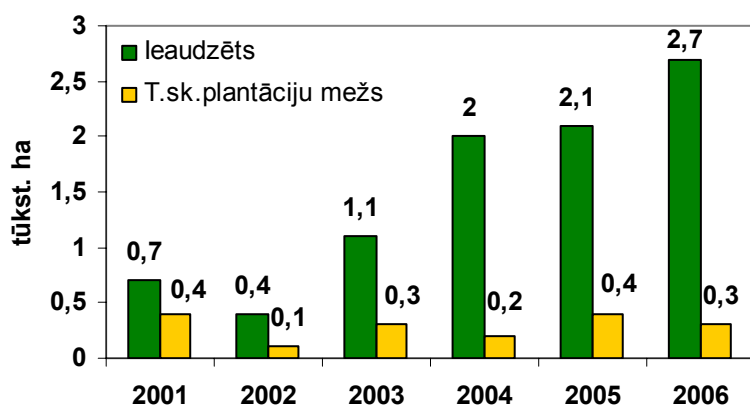

Meža ieaudzēšana

Meža ieaudzēšana ir jauna meža izaudzēšana lauksaimniecībā neizmantotās zemēs un ir viens no racionālas zemes izmantošanas veidiem. Ieadzētās meža platības var ierīkot arī kā plantācijas, kas ir īpašiem mērķiem ieaudzētas mežaudzes. Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums šī pasākuma atbalstam pēdējos gados sekmē meža ieaudzēšanas apjomu pieaugumu.

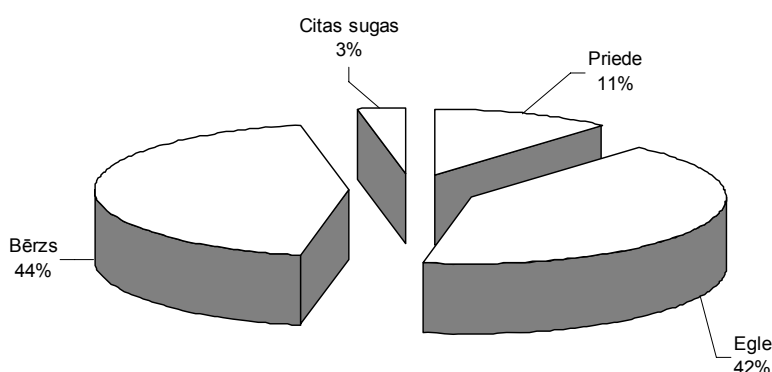
2006. gadā valstī lauksaimniecībā neizmantotās zemēs ieaudzētas 2.7 tūkst. ha mežaudzes, no kurām 0.3 tūkst. ha, reģistrētas kā plantāciju meži.

Meža ieaudzēšana 2001.-2006.g., tūkst. ha

Galvenās ieaudzētās koku sugas ir bērzs (44%), egle (42%) un priede (11%), pārējās koku sugas - baltalksnis, apse, melnalksnis, lapegle, osis, ozols, blīgzna sastāda nelielu daļu no ieaudzētajām platībām (3%).

Koku sugu īpatsvars meža ieaudzēšanā 2006.g.

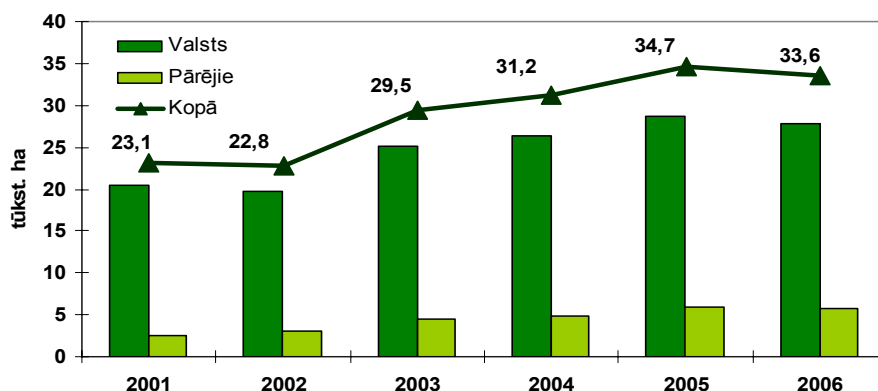

Jaunaudžu kopšana

Jaunaudžu kopšanas mērķis ir veidot augšanas apstākļiem piemērotu un vēlama sastāva audzi ar noteiktu koku skaitu, nodrošinot kokiem pietiekamu augšanas telpu. Tā ievērojami paaugstinās meža ražība, samazinās meža audzēšanas cikla ilgums un palielinās iegūstamo kokmateriālu preces vērtība.

2006. gadā jaunaudžu kopšana valstī kopā veikta 33.6 tūkst. ha apjomā, t. sk. valsts mežos 27.8 tūkst. ha, pārējos mežos 5.8 tūkst. ha.

Jaunaudžu kopšana 2001.-2006.g, tūkst. ha

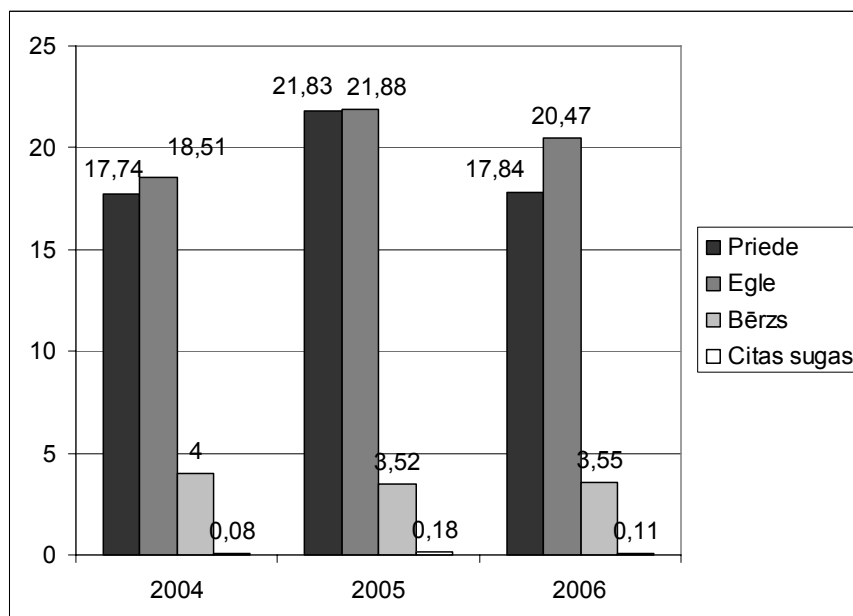

Meža reproduktīvā materiāla ražošanas, izmantošanas un tirdzniecības kontrole

Meža reproduktīvā materiāla ieguves avotu atestācijas (MRMIA) un meža reproduktīvā materiāla (MRM) ieguves un sertificēšanas mērķis ir saglabāt Latvijas meža koku sugu ģenētisko daudzveidību un uzlabot atjaunoto un ieaudzēto mežaudžu produktivitāti, vitalitāti un atjaunošanās spēju.

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām VMD veic MRM ražošanas, izmantošanas un tirdzniecības kontroli. Valstī 2006. gadā ir izsniegti 250 apliecinājumi MRM iegūšanai un pavisam iegūti 413 tūkstoši gabalu meža koku mežņu, 1588 hl (hektolitri) čiekuri, 2151 kg meža koku sēklas. 2006. gadā sertificētas 270 MRM partijas – meža koku sēklas meža atjaunošanai sējot un stādāmā materiāla audzēšanai, bet meža atjaunošanai un ieaudzēšanai izmantoti 42 miljoni sertificēti meža koku sējeņi un stādi.

Izaudzētais un meža atjaunošanai un ieaudzēšanai pielietotais stādāmais materiāls 2004. – 2006. g.

Pieteikumu pārbaudes un apliecinājumu izsniegšana

Meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam no VMD ir jāsaņem atļauja (apliecinājums) šādām darbībām: koku ciršanai; meliorācijas sistēmu vai citu būvju celšanai vai rekonstrukcijai, ja tā var ietekmēt mežu; uzņēmumu ceļu būvei; meža reproduktīvā materiāla iegūšanai; minerālmēsļu un pesticīdu lietošanai meža zemē. Lai varētu saņemt darbības atļauju, meža apsaimniekotājs vēršas ar rakstisku pieteikumu VMD mežniecībā.

Pamatojoties uz 2000. gada 20. februārī LR Saeimas pieņemto Meža likuma 39.pantu, un, lai nodrošinātu nepārtrauktu darbību mežā gadījumos, kad nepieciešams apliecinājums, 2006. gadā tika nodrošināta pieteikumu par koku ciršanu 2007.gadam pieņemšana un reģistrēšana sākot ar 2006. gada 1. novembri un veikta apliecinājumu izsniegšana koku ciršanai 2007. gadā, sākot ar 2006. gada 1. decembri, uz apliecinājuma norādot, ka tas stājas spēkā ar 2007. gada 1. janvāri.

Pirms apliecinājumu izsniegšanas VMD darbiniekiem ir jānoskaidro, vai pieteikumā minētā darbība atbilst normatīvajiem aktiem un stāvoklim dabā. Lielāko saimnieciskās darbības apjomu sastāda koku ciršana. 2006.gadā Valsts meža dienests ir izsniedzis 63 026 ciršanas apliecinājumus (16 967- valsts mežos, 46 059- pārējos mežos). 2006. gadā ciršana bija paredzēta 133,1 tūkstošu ha platībā.

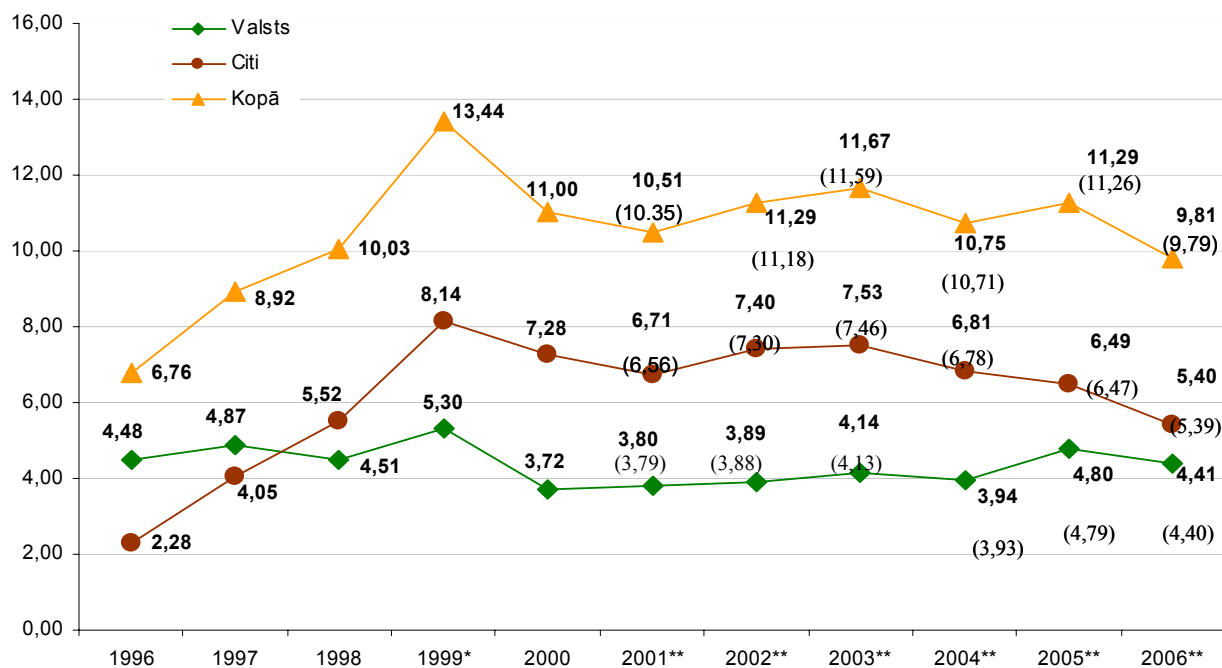
Izsniedzot ciršanas apliecinājumus un fiksējot plānoto un reāli izcirsto koksnes apjomu, tiek veikta maksimāli pieļaujamo ciršanas apjomu administrēšana valsts mežos.

Meža valsts reģistrā uzkrāto informāciju no apliecinājumiem izmanto arī citas valsts institūcijas. Izsniedzot apliecinājumu tiek fiksēts ne tikai plānotās darbības veids, bet arī platība, kurā darbība tiek veikta, dati par personu, kas veic šo darbību. Sadarbības ietvaros ar Valsts ieņēmumu dienestu, 2006. gadā VMD katru mēnesi sagatavoja un nodeva Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā datus par iepriekšējā mēnesī valstī izsniegtajiem koku ciršanas apliecinājumiem.

Ciršanas apjoms

Lai sabiedrības rīcībā būtu operatīva informācija par Latvijas mežos plānotajām saimnieciskajām darbībām un to apjomu, Valsts meža dienests katru mēnesi apkopo informāciju par iepriekšējā mēnesī izsniegtajiem apliecinājumiem un tajos uzrādīto plānoto ciršanas apjomu. Meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam katru gadu līdz 1.februārim ir jāinformē VMD par iepriekšējā gadā veikto saimniecisko darbību. Informācijas iesniegšana notiek rakstiski- pārskatu veidā. Iesniegto informāciju VMD darbinieki fiksē Meža valsts reģistrā. Katru gadu, pēc pārskatu saņemšanas no meža īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem, tiek apkopota informācija par iepriekšējā gadā izcirsto likvīdās koksnes apjomu. Tā ir informācija par iepriekšējā gadā veikto koku ciršanu platībās, kur ciršanai bija nepieciešams saņemt ciršanas apliecinājumu. Ciršanas apliecinājums nav nepieciešams cērtot kokus ārpus meža zemēm, kā arī tajos gadījumos, kad meža īpašumā tiek cirsti sausie un vēja gāztie koki, ja to apjoms gadā nepārsniedz 10 m³ koksnes vienas mežniecības teritorijā. Ja informācija netiek iesniegta, vai VMD darbiniekiem rodas šaubas par informācijas patiesumu- tā tiek pārbaudīta apsekojot stāvokli dabā.

Izcirstais koksnes apjoms (milj.m³)

* - 01.10.98.-31.12.99.; ** - kopā ar nelikumīgi, bez apliecinājumiem nocirsto apjomu. Skaitlis iekavās norāda koksnes apjomu, kāds iegūts no platībām, kurās ciršanai bija saņemts apliecinājums

Kopumā 2006. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir nocirsts par 1.48 miljoniem kubikmetru mazāk. Valsts mežos par 0.39 miljoniem kubikmetru mazāk, bet pārējos mežos par 1,09 miljoniem kubikmetru mazāk.

Izcirstās koksnes apjoms pārējos mežos ir samazinājies, jo 2006. gada sākumā izveidojās izstrādes jaudu deficīts un 2006. gada beigās meža īpašnieki tā arī nesagaidīja ziemu ar salu, kas veicinātu mežizstrādi.

Meža inventarizācija

Meža inventarizācijas dati ir pamatdokuments, kas satur informāciju par mežu un ir nepieciešams, lai mežā veiktu virkni saimniecisko darbību, piem., koku ciršanu.

Meža inventarizācijas kārtību un kvalifikācijas prasības meža inventarizācijas veicējiem nosaka Ministru kabineta 2003. gada 13. aprīļa noteikumi Nr.169 "Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi". Saskaņā ar šo noteikumu prasībām, meža inventarizācijas datus drīkst sagatavot tikai VMD reģistrēts meža inventarizācijas veicējs. Pamatojoties uz šiem noteikumiem VMD katru gadu izvērtē meža inventarizācijas veicēju profesionālo klasifikāciju.

Valsts meža dienesta mežniecības pieņem meža inventarizācijas datus par savā pārraudzībā esošo teritoriju, izvērtē tajos sniegtās informācijas atbilstību izvirzītajām kvalitātes prasībām, un pieņem lēmumus par meža inventarizācijas datu pievienošanu Meža valsts reģistram. 2006. gadā VMD izvērtēšanai un pievienošanai Meža valsts reģistram ir saņemtas 10738 meža inventarizācijas lietas. Meža valsts reģistram pievienoti meža inventarizācijas dati ir 10524 gadījumos (115566,5 ha meža zemes).

Savukārt atteikums pievienot meža inventarizācijas datus Meža valsts reģistram ir sniegts 214 gadījumos.

Meža zemes transformācija

2006. gadā Valsts meža dienests izsniedza 647 atļaujas 496,6 ha meža zemes transformācijai citos lietošanas veidos. Vislielākais 2006. gadā izsniegto transformācijas atļauju skaits ir Rīgas - Ogres virsmežniecībā - 440, jeb 68 % no visām 2006. gadā izsniegtajām transformācijas atļaujām. Meža zemes transformācija citos zemes lietošanas veidos tika veikta apbūvei, elektrolīniju, sakaru līniju cauruļvadu būvei, ūdenskrātuvju ierīkošanai, citu objektu būvei, karjeru ierīkošanai, ceļu būvei, kā arī lauksaimniecības vajadzībām. Rīgas - Ogres virsmežniecībā meža zeme, galvenokārt, tika transformēta individuālai būvniecībai. Pēdējos gados sakarā ar valsts ekonomisko attīstību un kreditēšanas noteikumu izmaiņām ir strauji pieauguši būvniecības apjomi, kā rezultātā arvien vairāk meža zemes tiek transformētas apbūves vajadzībām.

Kopā 2006. gadā valsts budžetā tika ieskaitīta Ls 1417541,76 liela summa, kas tika aprēķināta par transformācijas rezultātā iznīcināto dabisko meža vidi.

2.2.3. MEŽA VESELĪBAS STĀVOKĻA UZRAUDZĪBA

VMD veic meža veselības stāvokļa uzraudzību visos Latvijas mežos, lai nodrošinātu meža apsaimniekošanu tādā veidā, kas nepasliktinātu mežaudžu veselības stāvokli, savlaicīgi konstatējot kaitēkļu un slimību savairošanos.

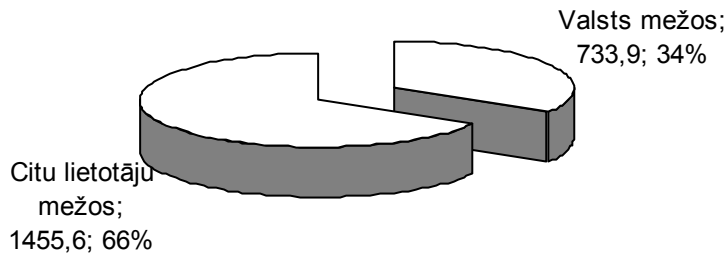
Katru gadu kaitēkļu, slimību, dzīvnieku, vējgāžu un vējlaužu, snieglaužu, meža ugunsgrēku, pārmērīga mitruma un citu bojājumu dēļ daļa mežaudžu zaudē savu augtspēju, kā rezultātā tās iet bojā un tiek nocirstas pēc Valsts meža dienesta (VMD) sanitārā atzinuma. 2006. gadā VMD sanitāros atzinumus audžu nociršanai galvenajā cirtē izsniedzis 2189,5 ha platībā, no kuriem 733,9 ha (34 %) valsts mežā, bet 1455,6 ha (66 %) citu lietotāju mežos. Salīdzinot ar 2005. gadu, VMD sanitāro izsniegumu apjoms vairākkārtīgi samazinājies. 2005. gada rekordlielie sanitāro atzinumu apjomi bija saistīti ar 2005. gada 8.-9.janvāra vētru, kas nopostīja ap 7,4 miljonu kubikmetru koksnes.

Sadalījumā pa bojājumu cēloņiem, vējgāzes iznīcinātajām mežaudzēm izsniegtie sanitārie atzinumi sastāda 1306.4 ha (59,7 %), uguns postītām mežaudzēm – 327.3 ha (14,9 %), pārmērīga mitruma jeb bebru nopludinātas platības sastāda 254.9 ha (11.6 %) mežaudžu, bet kaitēkļu bojātās platībās sanitārie atzinumi izsniegti 156,9 ha.

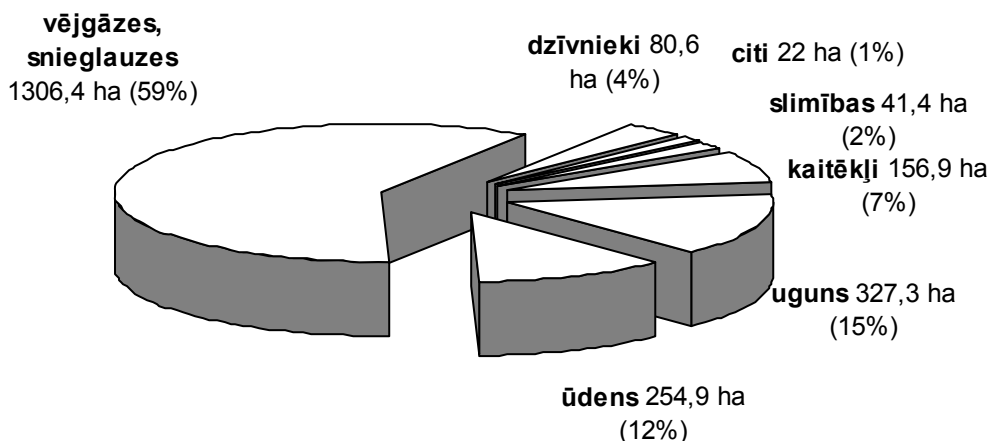
No kaitēkļu bojājumiem visievērojamākos bojājumus ir nodarījis visbīstamākais egļu audžu kaitēklis - egļu astoņzobu mizgrauzis (*Ips typographus*), kā rezultātā šā kaitēkļa invadētās mežaudzes aiziet bojā. Šim egļu audžu kaitēklim ir tendence pēdējos gados strauji palielināties. Nenoliedzami, vējgāžu bojātās mežaudzes ļoti būtiski ietekmē mizgrauža strauju savairošanos, kur šā kaitēkļa attīstībai ir ļoti labvēlīga vide. 2004., 2005. un arī 2006.gadā pateicoties labvēlīgajiem klimatiskajiem apstākļiem, egļu astoņzobu mizgrauzim attīstījās divas paaudzes.

2006. gadā Kurzemē un Dienvidvidzemē notika priežu rūsganās zāglapsenes (*Neodiprion sertifer*) masveida savairošanās, aptverot jaunas priežu mežaudžu platības. Kopā savairošanās skārusi vairāk par 30 000 ha. Šis ir priežu skujgraužu kaitēklis, kas savas barošanās laikā noēd priežu skuju. Šī kaitēkļa savairošanās turpinās jau ceturto gadu.

VMD izsniegtie sanitārie atzinumi 2006.gadā valsts un citu lietotāju mežos(ha)

VMD izsniegtie sanitārie atzinumi 2006.gadā sadalījumā pa cēloņiem

Meža monitorings

Meža monitoringa mērķis ir meža veselības stāvokļa un vides stāvokļa uzraudzība. Meža monitorings Latvijā tiek veikts starptautiskās sadarbības programmas ICP Forests ietvaros, kā arī laika periodā no 2004. līdz 2006. gadam - pamatojoties uz Eiropas Savienības regulu „Forest Focus”.

Pirmā līmeņa meža monitoringa ietvaros 2006. gadā tika veikts koku vainagu stāvokļa novērtējums 342 parauglaukumos, kas izvietoti visā Latvijas teritorijā. Pirms lauku darbu uzsākšanas novērojumu veicējiem tika organizēta novērojumu kalibrācija, sezonas laikā veikta lauku darbu kontrole. Pēc novērojumu pabeigšanas veikta novērojumu datu apstrāde un analīze, iesniegti dati ICP Forests koordinācijas centram, kā arī sagatavots nacionālais pārskats par meža monitoringa rezultātiem 2006. gadā.

Saskaņā ar 2006. gada novērojumu rezultātiem par nebojātiem vai viegli bojātiem (defoliācija jeb skuju/lapu zudums ≤ 25 %) uzskatāmi 84,8 % skuju koku un 91,5 % lapu koku. Priedes veselības stāvoklis pēdējos divos gados ir pasliktinājies, defoliācijai paaugstinoties līdz 21,7 %. Galvenokārt tas saistīts ar priežu rūsganās

zāglapsenes masveida savairošanos Ventspils, Kuldīgas, Talsu rajonos, nedaudz arī Vidzemē. Egles vainagu stāvoklī, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2006. gadā būtiskas izmaiņas netika novērotas, taču, ņemot vērā augsto egļu astoņzobu mizgrauža savairošanos pakāpi, prognozējama egļu audžu veselības stāvokļa pasliktināšanās turpmākajos gados. Savukārt bērzam, neskatoties uz ilgstošo sausuma periodu 2006. gada vasaras sākumā, vidējās defoliācijas paaugstināšanās netika novērota.

Līdzīgi kā iepriekšējā gadā gandrīz pusi no visiem vizuāli konstatējamiem koku bojājumiem, kas potenciāli var ietekmēt koku veselības stāvokli, sastāda kaitēkļu bojājumi. Mazāk nozīmīgi mežaudžu veselību negatīvi ietekmējušas slimības, dažādi abiotiski dabas faktori u.c.

2006. gadā turpināts arī otrā līmeņa meža monitorings, kura ietvaros vienā parauglaukumā tika veikti novērojumi 3 apakšprogrammās - koku vainagu stāvokļa novērtējums, nokrišņu un augsnes ūdeņu ķīmiskās analīzes.

2.2.4. DABAS AIZSARDZĪBA

Dabas aizsardzības mērķis ir bioloģiskās daudzveidības līmeņa saglabāšana, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšana, ilgtspējīgas attīstības pamatu radīšana.

Lai izpildītu meža un vides likumdošanas normatīvajos aktos ietvertos mērķus, VMD uzdevumi dabas aizsardzībā ir:

- dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas veicināšana, nodrošinot dabas aizsardzības intereses;
- Latvijas starptautisko saistību izpildes nodrošināšana;
- sadarbība ar citām valstiskajām un nevalstiskajām organizācijām;
- dalība normatīvo aktu izstrādē un pilnveidošanā.

No iepriekšminētā izriet aktivitātes uzdevumu veikšanai, kuras VMD tiek iedalītas sešās grupās: mikroliegumu izveidošana un aizsardzība, īpaši aizsargājamo meža iecirkņu izvērtēšana, vispārējie dabas aizsardzības jautājumi, dabisko meža biotopu inventarizācija, meža monitoringa programmas īstenošana, sabiedrības informēšana un sadarbība.

Mikroliegumu izveidošana un aizsardzība

Balstoties uz Sugu un biotopu aizsardzības likumu un “Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumiem”, VMD meža zemēs izdala mikroliegumus. Vienlaikus ar mikroliegumiem īpaši aizsargājamām putnu sugām tiek veidotas arī buferzonas. Ar izveidotajiem mikroliegumiem saistītie dokumenti saskaņā ar iepriekšminētajiem normatīvajiem aktiem tiek nodoti citām ar vides aizsardzību saistītām organizācijām.

2006. gadā tika izveidoti 88 jauni mikroliegumi 346,3 ha platībā, no kuriem 283 ha valsts mežos un 63,3 ha pārējos mežos. Līdz 2007. gada sākumam kopumā valstī ir izveidoti 1545 mikroliegumi 28,7 tūkst. ha platībā, no kuriem 27,3 tūkst. ha valsts mežos, bet 1,0 tūkst. ha pārējos mežos. Buferzonas izveidotas 493 mikroliegumiem 28,7 tūkst. ha platībā. Vislielākās mikroliegumu un buferzonu platības izveidotas medņu riestu vietās.

Īpaši aizsargājamo meža iecirkņu izvērtēšana

Īpaši aizsargājami meža iecirkņi (ĪAI) tika veidoti 90-tajos gados īpaši aizsargājamo sugu, bioloģiski nozīmīgu biotopu un kultūrvēsturisku vietu aizsardzībai. Stājoties spēkā MK 2001. gada 8. maija noteikumiem Nr. 189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā", tika apstiprināti Meža valsts reģistrā reģistrētie ĪAI un noteikta to izvērtēšanas kārtība.

VMD darbinieki aktīvi piedalās gan valsts, gan privātajos mežos esošo ĪAI izvērtēšanā. 2006. gada laikā turpinājās iepriekš uzsāktā ĪAI izvērtēšana, kā rezultātā gada laikā ĪAI statuss tika atcelts 4,6 tūkst. ha platībā, no kuriem 1 tūkst. ha ir atcelta privātajos mežos. Daļai no šīm platībām ir noteikts mikrolieguma statuss.

Dabiskie meža biotopi

Ministru Kabineta apstiprinātajā Bioloģiskās daudzveidības nacionālajā programmā teikts, ka Latvijā saglabājušās nelielas dabisko mežu platības, tās turpina samazināties un to saglabāšana ir viena no nozīmīgākajām prioritātēm dabas aizsardzībā. Viens no Meža politikas mērķiem vides aizsardzības jomā ir nodrošināt meža biotopu un tiem raksturīgo sugu daudzveidības saglabāšanu, ko Valsts meža dienests realizē, veicot dabisko meža biotopu inventarizāciju.

Uz 2006. gada sākumu valsts mežos dabiskie meža biotopi un potenciālie dabiskie meža biotopi kopumā aizņem 53 875 ha lielu meža platību.

2.2.5. UZRAUDZĪBA PĀR MEŽA IZMANTOŠANU UN APSAIMNIEKOŠANU REGLAMENTĒJOŠO NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANU

Darbības mežā, kas ir pretrunā ar meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasībām, tiek saprasti kā mežpārkāpumi. Par pārkāpuma izdarīšanu vainīgā persona tiek sodīta administratīvi vai krimināli, pie tam, gadījumos, kad nodarīti zaudējumi meža videi vai medību resursiem, tie tiek piedzīti tiesas ceļā paralēli piemērotajam soda mēram. Mežpārkāpuma konstatēšana, sastādot attiecīgu protokolu un veicot citas darbības, kā arī, radīto zaudējumu apmēra noteikšana ir VMD kompetencē.

Pavisam 2006.gadā konstatēti 1294 mežpārkāpumi, tajā skaitā – valsts mežos – 226 gadījumi, pārējos mežos – 1068 gadījumi, kas kopumā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir samazinājušies par 3,3%. No visiem mežpārkāpumiem lielāko daļu – 469 gadījumi, jeb 36% sastāda patvaļīgas augošu koku ciršanas gadījumu skaits, tai skaitā valsts mežos 115 gadījumi un pārējos mežos 354 gadījumi.

2006.gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, turpina samazināties patvaļīgas augošu koku ciršanas gadījumu skaits, tas salīdzinoši ar 2005.gadu samazinājies par gandrīz 20%.

Samazinoties patvaļīgas augošu koku ciršanas gadījumu skaitam, samazinājies arī izcirstais koksnes apjoms, kas kopā sastāda 17,7 tūkst. kubikmetru, no tiem – 2,8 tūkst. kubikmetri valsts mežos un 14,9 tūkst. kubikmetri pārējos mežos. Salīdzinot ar 2005.gadu, kad patvaļīgi izcirstais koksnes apjoms valstī kopumā bija 30,3 tūkst. kubikmetru, 2006.gadā tas ir samazinājies par 42 %.

Neraugoties uz situācijas uzlabošanos, patvaļīgas augošu koku ciršanas rezultātā 2006.gadā nodarīto zaudējumu apmērs sasniedza 336 tūkst. latu (t.sk., valsts mežos 49 tūkst. latu, pārējos mežos 287 tūkst. latu), kas tomēr ir par 23 % mazāk nekā 2005.gadā, kad zaudējumu apmērs bija 439 tūkst. latu.

2006.gadā ievērojama daļu no visiem mežpārkāpumiem sastāda ugunsdrošības prasību neievērošana mežā. No konstatētajiem 1294 mežpārkāpumiem, 344 bijuši

ugunsdrošības prasību pārkāpumi mežā, kas procentuāli sastāda 26,6% no kopējā mežpārkāpumu skaita.

Jāatzīmē, ka pagājušajā gadā ievērojami samazinājies meža atjaunošanas prasību pārkāpumu skaits. 2005.gadā par šiem pārkāpumiem Valsts meža dienests bija piemērojis administratīvo sodu 633 gadījumos, turpretī pērn tikai 102 gadījumos, kas procentuāli ir par 83% mazāk.

2.2.6. MEŽA UGUNSAPSARDZĪBA

2006. gada ugunsnedrošais laikposms valstī bija viens no visu laiku nelabvēlīgākajiem, jo tika dzēsti 1929 meža ugunsgrēki, kas ir lielākais ugunsgrēku skaits kāds jebkad ir fiksēts. Iepriekšējā gadā tika dzēsti tikai 365 meža ugunsgrēki. Lielais ugunsgrēku skaits ar kopējo platību - 3790 ha nodarīja zaudējumus Ls 1957418 apjomā. Uguns skartā meža zemju platība sasniedza 3387 hektārus, tai skaitā 564 ha jaunaudzes. 575 meža ugunsgrēki tika dzēsti valsts mežos ar kopplatību 1048 ha.

Vidējā vienā ugunsgrēkā cietusī platība 2006. gadā bija 1,9 ha, kas ir lielākā pēdējo desmit gadu periodā.

2.2.7. MEDĪBU NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANA UN MEDĪBU RESURSU STĀVOKĻA KONTROLE

Latvijas Republikas Bioloģiskās daudzveidības Nacionālajā programmā, ko LR Ministru kabinets akceptējis 2000. gada 16.maijā, ir uzsvērti šādi medību saimniecības organizēšanas principi – veicināt ilgtspējīgas medību saimniecības attīstību un novērst neatbilstošas un nelikumīgas medības.

Lai realizētu šos principus Valsts meža dienests nodrošina ekoloģiski pamatotu īpatņu skaitu medijamo dzīvnieku populācijās, optimizē medību iecirkņu lielumu, samērojot to platību ar lielo medijamo dzīvnieku populācijām nepieciešamo teritoriju, kā arī izstrādā un ievieš vienotu medijamo dzīvnieku populāciju monitoringu.

Medību normatīvo aktu ievērošanas kontrole

Medību normatīvo aktu ievērošanas kontroles galvenais mērķis ir novērst neatbilstošas un nelikumīgas medības. Ja pilnībā netiek izskaustas nelikumīgās medības, tās ne tikai var būtiski samazināt īpatņu skaitu kādā populācijā, bet arī neļauj savākt pilnīgu informāciju par nomedīto dzīvnieku skaitu, tādējādi ietekmējot medību resursu novērtējumu un to izmantošanas iespēju prognozes.

Medijamo dzīvnieku uzskaitē

Medijamo dzīvnieku uzskaitē ir medību resursu pārvaldīšanas procesa sastāvdaļa, kas Latvijā ir valsts uzdevums. VMD ik gadus veic medijamo dzīvnieku uzskaiti un aprēķina limitēto medijamo dzīvnieku lielāko pieļaujamo nomedīšanas apjomu saskaņā ar zemkopības ministra apstiprinātu metodiku. Uzskaitē nenotiek kā vienlaicīga akcija, bet gan kā dzīvnieku skaita ikgadējs vērtējums pēc stāvokļa uz 1.aprīli (medijamiem putniem pēc stāvokļa uz 15.maiju). Uzskaitītas tiek visas medijamo zīdītāju sugas un daži šobrīd aizsargājami, bet vēsturiski tradicionāli medijami zīdītāji, kā ūdri un brūnie lāči, bet no putniem - medņi, rubeņi un mežzirbes – kopā 22 dzīvnieku sugas. 2006. gadā, līdzīgi, kā iepriekšējās medību sezonās galveno

medījamo dzīvnieku skaits turpina pieaugt vai ir stabils, dažviet jau sasniedzot optimālo. Populāciju dinamika atspoguļota grafikos.

Nomedišanas apjomu administrēšana

Nomedišanas apjomu administrēšana ir viens no galvenajiem uzdevumiem, lai nodrošinātu ekoloģiski pamatotu īpatņu skaitu populācijās, samazinātu pretrunas starp medību saimniecību un citu nozaru interesēm medījamo dzīvnieku vai pašu medību nodarīto zaudējumu dēļ un veicinātu ilgtspējīgas medību saimniecības attīstību.

Pirms medību sezonas sākuma Valsts meža dienests izsniedz limitēto medījamo dzīvnieku medību atļaujas medību tiesību lietotājiem.

Kopš 2000. gada sāk pieaugt galveno medījamo sugu dzīvnieku nomedišanas apjomi, kas liecina par to, ka populāciju kvantitatīvie rādītāji uzlabojas. Strikti ievērojot optimālos medījamo dzīvnieku populāciju apsaimniekošanas modeļus ir izdevies apturēt medījamo dzīvnieku populāciju lejupslīdi un panākt medījamo dzīvnieku skaita un nomedišanas apjomu palielināšanos.

Mednieku eksaminācija un mednieku apliecību izsniegšana

Mednieku eksaminācija nepieciešama, lai nodrošinātu to, ka persona, kura saņem mednieka apliecību vismaz pamatzināšanu līmenī pārzinātu būtiskākos medību saimniecības jautājumus. Pamatojoties uz Medību likumu, mednieka apliecību izsniedz VMD virsmežniecībās pēc tam, kad nokārtots eksāmens mednieku eksaminācijas komisijā.

Šobrīd VMD ir izsniedzis vairāk kā 36 000 mednieku apliecības un ziņas par šīm personām tiek uzglabātas datu bāzē "Mednieki". Gadā tiek eksaminēti un izsniegtas mednieku apliecības aptuveni 400 medniekiem.

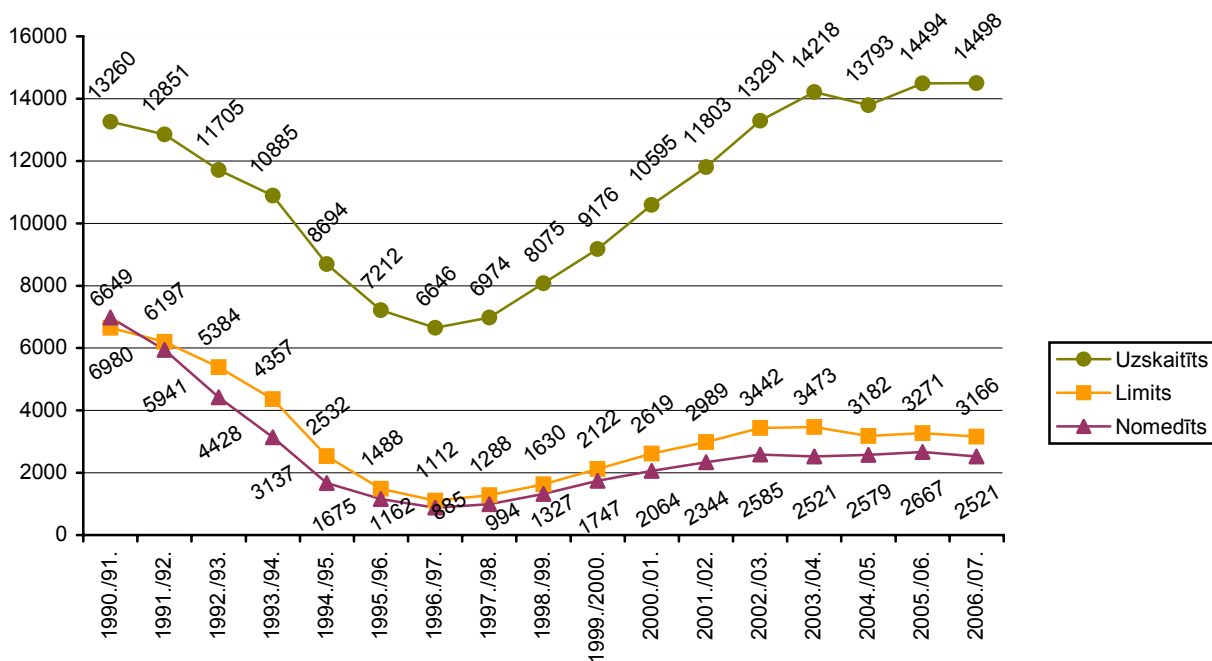
ES interešu sfērā ietilpstošo dzīvnieku sugu monitorings

Monitoringa mērķis ir sistemātiski iegūt datus par starptautiski apdraudētu, bet lokāli plaši izplatītu sugu populāciju stāvokli saistībā ar pieļaujamām izmantošanas normām un paņēmieniem, proti, noteikt, vai populācijas sekmīgi atjaunojas pie dotās medību slodzes.

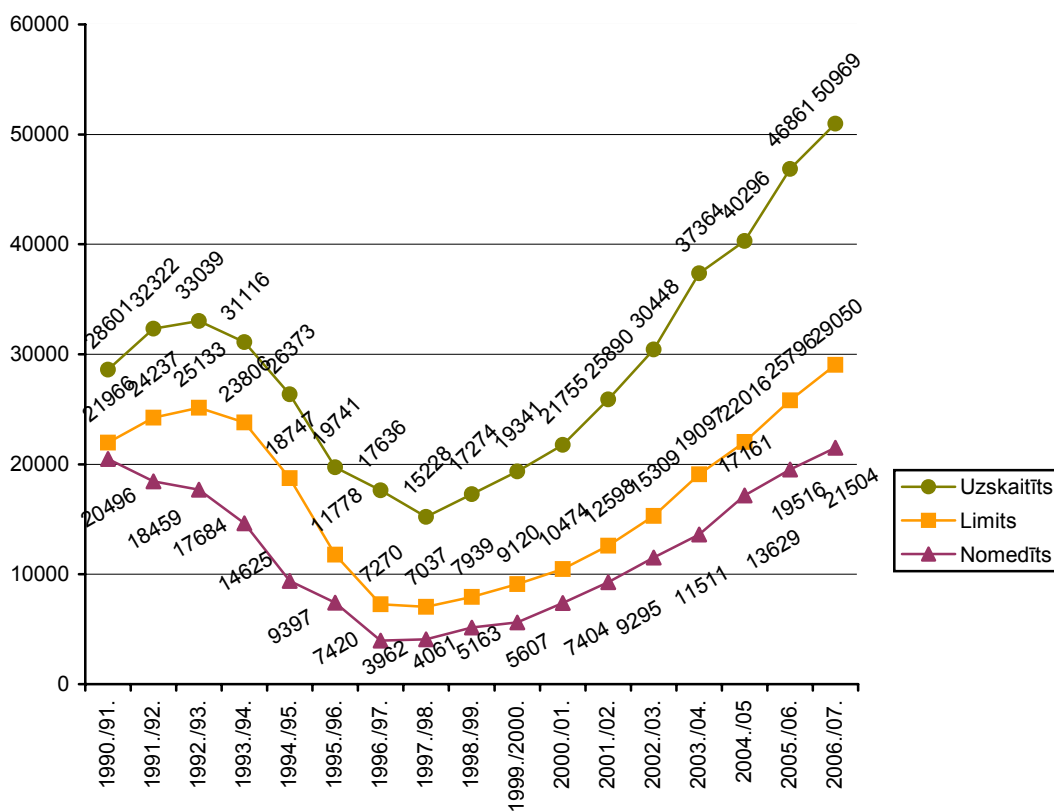
Vairākas Latvijā medījamo dzīvnieku sugas, kuru medīšanas intensitāte un vietējie vides apstākļi pilnībā nodrošina populāciju atjaunošanos vai pat pieaugumu, Eiropas valstu vai globālā mērogā ir apdraudētas un tādēļ iekļautas aizsargājamo sugu sarakstos. Šo sugu aizsardzību nosaka Latvijā ratificētas starptautiskās konvencijas un Eiropas Savienības valstu likumdošana. Taču minētie starptautiskie dokumenti pieļauj ar vietējiem apstākļiem saistītas atkāpes no vispārējām prasībām, ja vien vietējo specifiku pamato ar konkrētiem regulāri ievāktiem datiem.

VMD iesaistās vides ministra apstiprināto sugu aizsardzības plānu īstenošanā un veic monitoringu vilkiem, lūšiem, daļēji arī medņiem un rubeņiem.

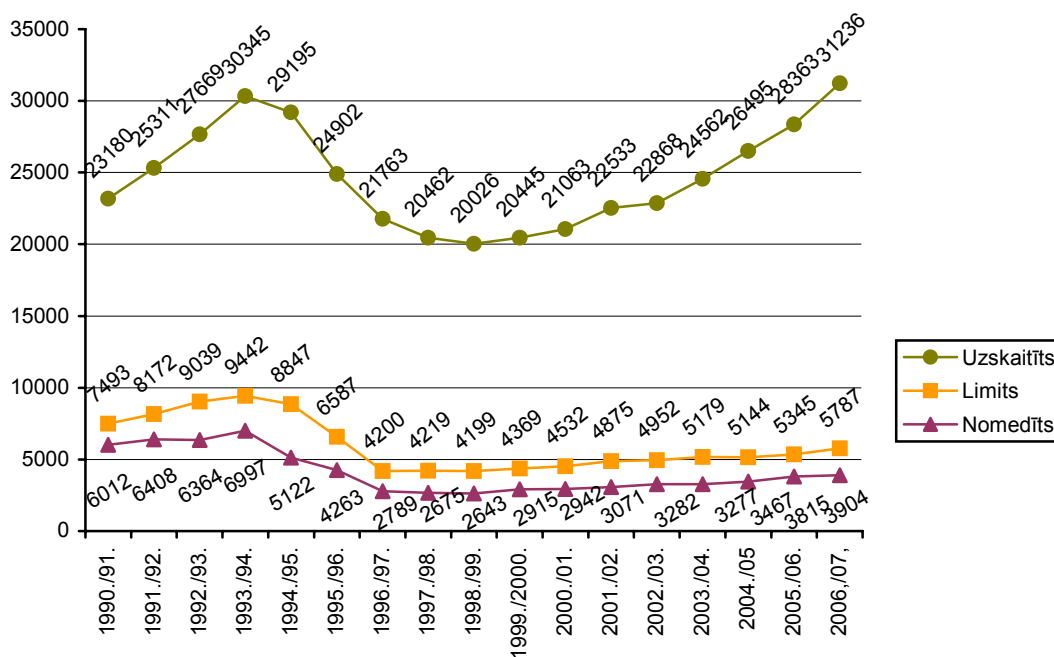
Aļņi Latvijā

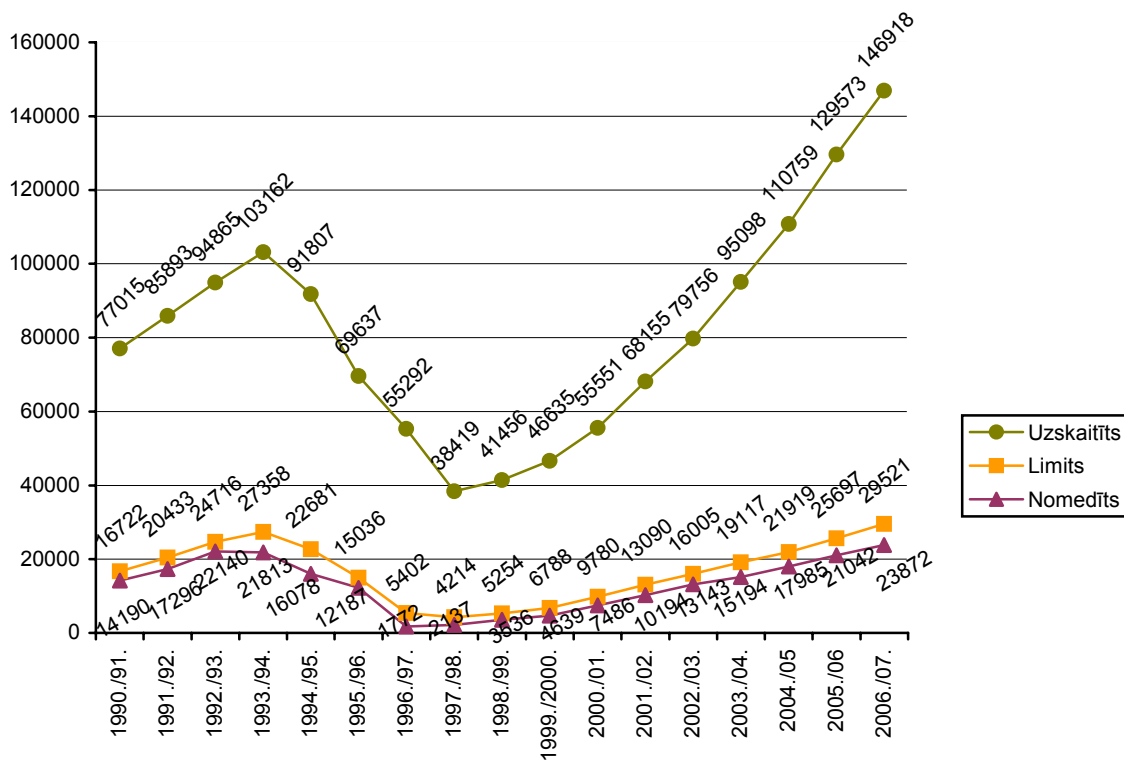
Meža cūkas Latvijā

Staltbrieži Latvijā

Stīrnas Latvijā

2.2.8. ZINĀTNISKĀS IZPĒTES MEŽU APSAIMNIEKOŠANA

VMD struktūrvienība īpašu uzdevumu veikšanai – zinātniskas izpētes mežu pārvaldīšanai un zinātnisko pētījumu nepārtrauktības nodrošināšanai – ir Meža pētīšanas stacija. Meža pētīšanas stacijai ir trīs informācijas centri – Kalsnavā, Jelgavā un Smiltēnē. Zinātniskas izpētes mežu apsaimniekošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2004. gada 27. jūlija noteikumi Nr.630 “Zinātniskas izpētes mežu apsaimniekošanas kārtība”.

Zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas programmas izpilde 2006. gadā

<i>Darba veids</i>	<i>Izpildītais apjoms</i>
Augsnes sagatavošana	57,1 ha
Meža mākslīgā atjaunošana	71,3 ha
Meža dabiskā atjaunošana	16,2 ha
Meža kultūru papildināšana	21,7 ha
Meža kultūru aizsardzība pret kaitēkļiem	56,0 ha
Jaunaudžu kopšana	413,6 ha
Kultūru kopšana	229,0 ha
Kvartālstīgu kopšana	45,06 km
Meliorācijas grāvju kopšana	35,95 km
Meliorācijas grāvju pārtīrīšana	10,84 km
Caurteku remonts	15 gab.
Meža ceļu uzturēšana	105,40 km
Meža ceļu remonts	3,5 km
Ugunsapsardzības mineralizēto joslu uzturēšana	39,29 km
Galvenā cirte	107,8 ha/ 28911 m ³
Kopšanas cirte	241,8 ha/ 4630 m ³
Sanitārā cirte	457,9 ha/ 10309 m ³

2.3. INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMIEM

2006. gada 17. janvārī tiek pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 55 „Noteikumi par Valsts meža dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādi, kuri stājas spēkā ar 2006. gada 25. janvāri. Līdz tam VMD sniedz maksas pakalpojumus saskaņā ar Zemkopības ministrijas 2003. gada 6. jūnija rīkojumu Nr. 184 „Par maksas pakalpojumu apstiprināšanu”.

Maksas pakalpojumu veidi un ieņēmumi 2006. gadā (latos)

Nr. p.k.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	Faktiskie ieņēmumi
1.	Dokumentu sagatavošana un izsniegšana t.sk. apliecinājumi, sertifikāti	199 027
2.	Pārbaudes, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem veic VMD (meža veselības stāvokļa, iestigotas platības, inventarizācijas elementu u.c. pārbaudes), Mežaudzes novērtēšana, izmantojot valsts reģistra jaunākos datus u.c. mežsaimnieciskie pakalpojumi	174 766
3.	ES struktūrfondu projektu sagatavošana	716

4.	Mednieku eksāmeni	31 142
5.	Konsultācijas un ekskursiju organizēšana	3 168
6.	Zinātnisko mežu apsaimniekošana	931 895
7.	Kustamo un nekustamo īpašumu noma	38 324
8.	Citi ieņēmumi	14 914
	Kopā	1 393 952

2.4. PĀRSKATS PAR VMD VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

VMD 2006. gadā turpināja strādāt pie kvalitātes vadības sistēmas izstrādes un ieviešanas plāna realizācijas. 2006. gada laikā tika izstrādātas un ieviestas 13 procedūras. VMD Meža pētīšanas stacijas meža sēkļu kontroles laboratorijā tika izstrādāti un ieviesti 5 darba apraksti. Tas palīdzēja VMD nodrošināt vienotu izpratni un pieeju vairākos dienesta pamatdarbības jautājumos.

2007. gadā plānots ieviest kvalitātes vadības sistēmas auditu atbilstoši LVS EN ISO 19011:2002 standarta prasībām.

Iekšējā audita daļas darbinieki ir veikuši kopumā 14 auditus, kas notika gan teritoriālajās struktūrvienībās, gan Valsts meža dienesta Centrālajā aparātā. Pārskata gada laikā ir analizētas, novērtētas un pārbaudītas Valsts meža dienesta noteiktās iekšējās kontroles sistēmas atbilstoši stratēģiskam un gada plānam. Audita darba gala rezultātā tika izstrādāti ieteikumi, kas 2006. gadā ieviesti par 78%. Iekšējā audita daļas darbinieki deva ieguldījumu iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanā un nodrošināšanā, veicinot efektīvu, racionālu un savlaicīgu resursu izmantošanu.

3. BUDŽETA INFORMĀCIJA

2006. gadā VMD realizēja valsts budžeta programmu „Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana” ar kopējo programmas finansējumu Ls 15 028 240 (t.sk. ārvalstu finanšu palīdzība Ls 1 149 709 un finansējums no Meža attīstības fonda (MAF) un Medību saimniecības attīstības fonda (MSAF) – Ls 120313) un apguvis programmas “Finansējums ES fondu finansēto projektu un pasākumu īstenošanai” finansējumu Ls 1 124 091.

2006. gadā realizēti sekojoši prioritārie pasākumi: Valsts meža dienesta amatpersonu (darbinieku) dzīvības un veselības apdrošināšanai (Ls 238190), transporta nodrošinājumam (Ls 522398), formas tērpu un individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei (Ls 280000), investīcijām ģeogrāfiskās informācijas sistēmas izveidei (Ls 280000).

2006. gadā ar budžeta grozījumiem Valsts meža dienestam tika piešķirti papildus līdzekļi Ls 1 536 955 apmērā, tai skaitā: izdevumu segšanai, kas saistīti ar kūlas un meža ugunsgrēku dzēšanu (Ls 403150), grāmatvedības programmas izmaiņu veikšanai saistībā ar jaunās grāmatvedības sistēmas izveidi (Ls 9546), licenču iegādei (Ls 18450), jaunās darba samaksas sistēmas daļējai ieviešanai, t.sk. sociālās iemaksas (Ls 936015), maksas pakalpojumu ieņēmumu un konta atlikuma izmantošanai (Ls 169794).

2006. gadā saņemts finansējums no MAF Ls 113863 apmērā sekojošu projektu realizācijai:

„Otrā līmeņa meža monitorings” (Ls 21600), „BIOSOIL” (Ls 83199), „Meža ABC” (Ls 3520), „Informatīvais izdevums „Čiekurs”” (Ls 5544).

2006. gadā saņemts finansējums no MSAF Ls 6450 lielo plēsēju monitoringa realizācijai.

2006. gadā saņemts finansējums no Eiropas Savienības Solidaritātes fonda 2005. gada janvāra vētras postījumu novēršanas pasākumu izdevumu kompensācijai Ls 1149709 apmērā, tai skaitā Meža pētīšanas stacijas meža ceļu remontiem (Ls 931800, t.sk. finansējums Ls 703000 apmērā tiks apgūts 2007. gadā), ēku un uguns novērošanas torņu remontam (Ls 17358), kompensācija degvielas iegādei (Ls 200551).

Programmas “Finansējums ES fondu finansēto projektu un pasākumu īstenošanai” ietvaros, lai daļēji uzlabotu un nodrošinātu Valsts meža dienesta funkciju saistībā ar meža ugunsgrēku atklāšanas, ierobežošanas un uzraudzības darbībām 2006. gadā virsmežniecības iesniedza Lauku atbalsta dienestā 25 projektu pieteikumus uz Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda atklātā konkursa apakšaktivitāti „Mežsaimniecības ugunsdrošības profilaktisko pasākumu ieviešana” par kopējo summu Ls 1124091, tai skaitā 10 ugunsnovērošanas torņu būvei un renovācijai (Ls 194713) un 58 ugunsdzēsībai speciāli aprīkotu vieglo - kravas automašīnu iegādei (Ls 929378).

2006. gadā VMD piedalījās Profesionālās izglītība attīstības aģentūras programmas ietvaros Eiropas programmas „Leonardo da Vinči” projekta īstenošanā, kā arī ir saņēmis ziedojumus – atbalstu ar VMD struktūrvienību profesionālo darbību saistītu projektu īstenošanai.

Programmas “Leonardo da Vinči” finansējums Ls 7 730 apmērā tika izlietots projekta “Forestry Exchange” ietvaros. Laika posmā no 2006.gada 2. līdz 9. septembrim, VMD darbinieki apmeklēja Skotiju, lai iepazītos ar mežu uzraudzības un apsaimniekošanas institūciju darbību, sugu un biotopu aizsardzības, kā arī medību saimniecības problēmu risinājumiem.

Ziedojumi tika izmantoti sekojošu projektu īstenošanai:

1) laikā no 2006. gada 22. līdz 30. maijam Valsts meža dienests uzņēma 9 mežsaimniecības, medību un vides aizsardzības speciālistus no Skotijas projekta “Nature Exchange 3” ietvaros, lai iepazīstinātu ar mežu uzraudzības un apsaimniekošanas, sugu un biotopu aizsardzības, kā arī medību saimniecības sistēmu Latvijā,

2) laikā no 2006. gada 24. februāra līdz 31. martam Valsts meža dienesta Medību daļa sadarbojās ar Keio universitātes (Tokija, Japāna) asistējošo profesoru Dr. Yukichika Kawata, lai sagatavotu diskusijas materiālus darbam “Vispārīgs salīdzinājums savvaļas dzīvnieku apsaimniekošanas sistēmām Latvijā un Japānā, akcentējot dažus ekonomiskos aspektus”,

3) laikā no 2006. gada 18. līdz 22. jūnijam sadarbībā ar Nīderlandes tūrisma firmu “Ecotourist Services” Valsts meža dienests uzņēma 10 kolēģus no Nīderlandes Valsts mežu pārvaldes, lai iepazīstinātu ar mežu uzraudzības un apsaimniekošanas, sugu un biotopu aizsardzības, kā arī medību saimniecības sistēmu Latvijā.

FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Budžeta programma:

I Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana (latos)

Nr. p.k.		2005. gadā (faktiskā izpilde)	2006. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Ieņēmumi (kopā):	11 591 502	15 028 240	15 364 004

1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	10 676 032	12 700 030	12 700 030
1.2.	Finansējums no MAF un MSAF	78 513	120 313	120 313
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	1 149 709	1 149 709
1.4.	Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	836 957	1 058 188	1 393 952
2.	Izdevumi (kopā):	11 683 409	15 188 434	14 469 134
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā) t.sk.:	11 214 665	14 630 244	13 910 945
2.1.1.	Atalgojumi	6 199 201	7 483 228	7 482 949
2.1.2.	Pārējie kārtējie izdevumi	5 015 464	x	6 427 996
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	468 744	558 190	558 189
2.2.1.	Kustamo īpašumu iegāde	295 968	x	96 757
2.2.2.	Intelektuālie īpašumi	87 840	x	35 274
2.2.3.	Nekustamo īpašumu iegāde	0	x	0
2.2.4.	Kapitālais remonts	84 890	x	146 158
2.2.5.	Zemes iegāde	46	x	0
2.2.6.	Investīcijas	0	280 000	280 000

t.sk. 1. Finansējums no Meža attīstības fonda un Medību saimniecības attīstības fonda (latos)

Nr. p.k.		2005. gadā (faktiskā izpilde)	2006. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Ieņēmumi (kopā):	78 513	120 313	120 313
	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	78 513	120 313	120 313
2.	Izdevumi (kopā):	78 513	120 313	120 313
2.1	Uzturēšanas izdevumi	78 513	120 313	120 313
2.2	Izdevumi kapitālieguldījumiem	2536	x	0

2. Finanšu palīdzības saņemšana no ES Solidaritātes fonda (latos)

Nr. p.k.		2005. gadā (faktiskā izpilde)	2006. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Ieņēmumi (kopā):	0	1 149 709	1 149 709
	Ārvalstu finanšu palīdzība		1 149 709	1 149 709
2.	Izdevumi (kopā):	0	1 149 709	1 149 709
	Uzturēšanas izdevumi		1 149 709	1 149 709

II Finansējums ES fondu finansēto projektu un pasākumu īstenošanai (latos)

Nr. p.k.		2005. gadā (faktiskā izpilde)	2006. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Ieņēmumi (kopā):	0	1 124 091	1 124 091
	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem		1 124 091	1 124 091
2.	Izdevumi (kopā):	0	1 124 091	1 124 088
2.1.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	0	1 124 091	1 124 088
2.1.1.	Kustamo īpašumu iegāde		x	929 374
2.1.2.	Nekustamo īpašumu iegāde		x	194 714

III Eiropas programmas „Leonardo da Vinči” projekta īstenošanas nodrošināšana (latos)

Nr.p.k.		Summa
1.	Saņemts 2006. gadā (kopā)	7 730
	Ārvalstu finanšu palīdzība	7 730
2.	Izlietots 2006. gadā (kopā)	
	Kārtējie izdevumi	7 730

IV Saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums (latos)

Nr.p.k.		Summa
	Naudas līdzekļu atlikums uz 01.01.2006.	820
1.	Saņemts 2006. gadā (kopā)	10 434
2.	Izlietots 2006. gadā (kopā)	8 838
2.1.	Kārtējie izdevumi	8563
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem:	275
	Naudas līdzekļu atlikums uz 31.12.2006.	2 416

AKTĪVI UN PASĪVI (KOPSAVILKUMA BILANCE) (latos)

Nr.p.k.	Bilances postenis	2006.gada sākumā	2006.gada beigās
1.	Aktīvi:	7 386 807	20 131 435
1.1.	Ilgtermiņa ieguldījumi	5 969 538	17 696 440
1.2.	Apgrozāmie līdzekļi	1 417 269	2 434 995
2.	Pasīvi:	7 386 807	20 131 435
2.1.	Pašu kapitāls	7 257 955	19 641 722
2.2.	Kreditori	128 852	489 713

**PĀRSKATS PAR BUDŽETA PROGRAMMAS REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU
IZPILDI**

Rezultatīvie rādītāji	2006. gada plāns	2006. gads - faktiski pārskata periodā
Politikas rezultāti		
Meža zemju platības, saglabātas 2001.gada 1.janvāra apjomā (milj. ha)	2.93	2.96
Koksnes krājas vidējais kārtējais pieaugums nesamazinās (m3/ha gadā)	5.70	5.70
Likumīgi nocirstās koksnes apjoms (% no kopējā nocirstā apjoma)	99	99
Meža ugunsgrēkos vidējā izdegusī platība nepārsniedz (ha)	1.5	1.7
Medījamo pārnadžu populācijas saglabātas apjomā, kas ļauj medīt (% medību platību)		
aļņus	90	90
mežacūkas un stirnas	100	100
staltbrīžus	75	75
Darbības rezultāti		
Izsniegtas meža zemju transformācijas atļaujas	350	647
Izsniegti koku ciršanas apliecinājumi	76000	63026
Izsniegti meža reproduktīvā materiāla ieguves apliecinājumi	250	250
Atestēti meža reproduktīvā materiāla ieguves avoti (gab.)	40	45
Sertificētas meža reproduktīvā materiāla partijas (gab.)	350	269
Izsniegtas medību sezonas kartes	25000	25000
Izsniegtas limitētās medību atļaujas	75000	90000
Ieaudzēto mežaudžu inventarizācija (ha)	2000	2800
Atjaunoto un atjaunošanas termiņu sasniegušo mežaudžu inventarizācija (ha)	60000	52400
Saimnieciskās darbības vietu pārbaude (ha)	70000	70000
Medību formējumu uzraudzība (skaits)	2000	2693
Meža inventarizācijas datu kvalitātes lauka pārbaudžu veikšana (ha)	50000	89564
Medījamo dzīvnieku uzskaitē (sugu skaits)	21	21
Prognoze par bīstamo kaitēkļu un slimību izplatību mežā (bīstamie kaitēkļi/slimību sugu skaits)	7/2	7/2
Medījamo dzīvnieku pieļaujamo nomedīšanas apjomu noteikšana (sugu skaits)	9	9
Digitālās kartes veidošana par privātajiem mežiem (ha)	100000	130000
Koku vainaga stāvokļa novērojumi (parauglaukumu skaits)	355	342
2.līmeņa meža monitorings (parauglaukumu skaits)	1	1
Konsultācijas meža īpašniekiem par meža apsaimniekošanas un normatīvo aktu prasību jautājumiem:		
konsultācijas (meža īpašumos)	40000	29000

konsultācijas mežniecībās (cilvēku skaits)	30000	36500
semināri	200	325
Uguns novērošanas torņu uzturēšana un atjaunošana (koka/metāla torņu skaits)	22/165	12/175
Iestāžu skaits	25	23
Štata vienību skaits	1645	1482 (vidējais darbinieku skaits gadā)

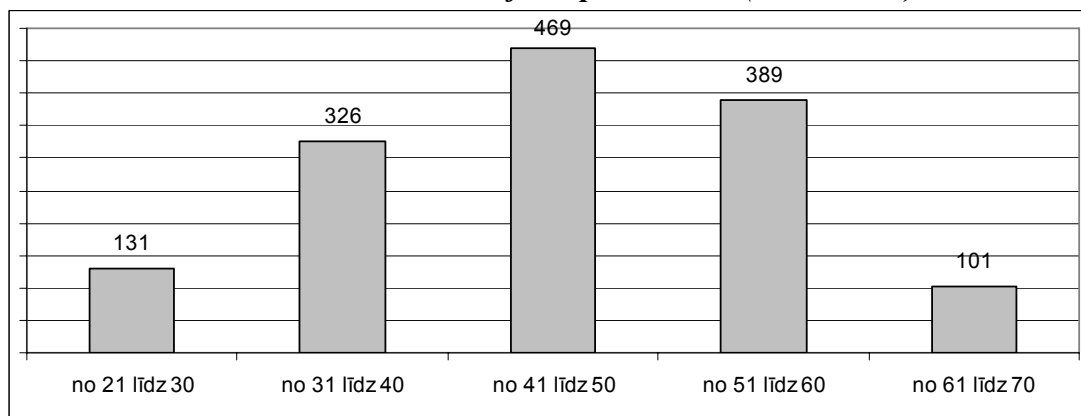
4. PERSONĀLS

Valsts meža dienesta funkciju veikšanai 2006. gadā bija piešķirtas 1645 amata vietas, t.sk. 1290 ierēdņu amata vietas, un 340 darbinieku amata vietas (t.sk. 183 apkalpojošais personāls).

Faktiski uz 2006.gada 31.decembri bija nodarbināti 1438 cilvēki, no kuriem 63% sastāda vīrieši un 37% - sievietes.

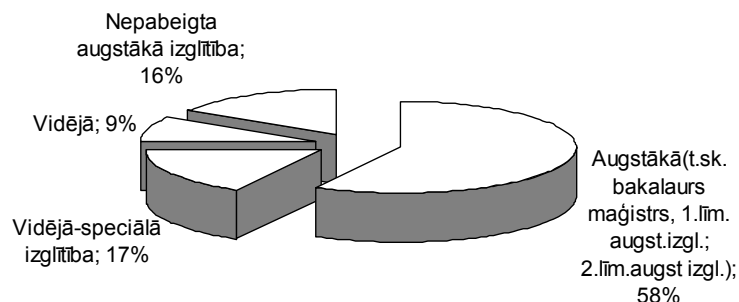
Sadalījumā pēc vecuma grupām- 33% ir darbinieki no 41 līdz 50 gadiem- šī ir dominējošā vecuma grupa, 27% no 51 līdz 60 gadiem, no 31 līdz 40 gadiem ir 23% no visu strādājošo skaita, un tikai 9% darbinieki ir vecumā no 21 līdz 30 gadiem, un 7% ir darbinieki vecāki par 61 gadu.

Valsts meža dienesta darbinieku sadalījums pēc vecuma (31.12.2006.)

Lielākajai daļai strādājošo – 58% no visu darbinieku skaita ir iegūta augstākā izglītība, un vēl 16% darbinieki, kuriem amata pildīšanai ir nepieciešama augstākā izglītība mācās dažādās augstskolās, 26% darbiniekiem ir vidējā- speciālā vai vidējā izglītība.

Valsts meža dienesta darbinieku sadalījums pēc iegūtās izglītības(31.12.2006.)

Gada laikā atbrīvoti 128 ierēdņi un darbinieki, bet pieņemti 91 ierēdnis un darbinieks.

Uz ugunsnedrošā perioda laiku meža uguns apsardzībai, ugunsgrēku ierobežošanai un dzēšanas darbu veikšanai piešķirtas 838 ārštata vietas.

2006. gadā VMD 376 ierēdņi apmeklēja Valsts administrācijas skolas organizētos kursus, lai iegūtu amata pienākumu pildīšanai nepieciešamās papildus zināšanas.

Virsmehnicībās, saskaņā ar virsmehnicību mācību plāniem, 2006.gadā tika organizēti 224 semināri, savukārt, VMD centrālais aparāts rīkoja 24 seminārus.

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

5.1. PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

VMD sistemātiski apkopo datus par meža resursu stāvokli valstī un dara šo informāciju pieejamu sabiedrībai gan ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, gan tā ir pieejama interneta mājas lapā www.vmd.gov.lv. VMD teritoriālās struktūrvienības veic sabiedrības informēšanu ar reģionālo plašsaziņas līdzekļu starpniecību. VMD veic savā atbildībā esošo jomu uzraudzību un informē gan partnerus meža nozarē, gan plašāku sabiedrību par aktualitātēm – meža kaitēkļu savairošanās draudiem, meža ugunsbīstamību, u.c.

VMD plašāku sabiedrības daļu iesaista *Meža dienu* pasākumos. *Meža dienās* skolu jaunatne, meža īpašnieki, pašvaldību darbinieki un citi sadarbības partneri piedalās mežniecību rīkotās talkās, semināros, meža stādīšanā, projektos un citos informatīvi izglītojošos pasākumos.

2006. gadā VMD izdeva bukletu “Gadskārta”, kurā ir informācija gan par VMD, izmaiņām VMD darbībā, VMD darbības rezultātiem, gan arī statistiskā informācija par Latvijas meža un medību resursiem. Līdz ar “Gadskārta” tiek izdots kompaktdisks “Meža statistika 2006”, kurā ir detalizēta statistiskā informācija par meža resursu stāvokli Latvijā.

Lai nodrošinātu informāciju par VMD meža nozarei piederīgos pasākumos, VMD bija pārstāvēts izstādē “Mežs un koks 2006”, kurā piedāvā informāciju gan meža īpašniekiem, gan plašākai sabiedrībai par VMD kompetencē esošiem jautājumiem.

Lai meža īpašniekus iepazīstinātu ar aktuālo informāciju, Valsts meža dienests sagatavo bukletus, informatīvās lapas, mācību video filmas u.c. materiālus. 2006.gadā VMD ar Meža attīstības fonda atbalstu turpināja izdot informatīvo biļetenu meža īpašniekiem "Čiekurs". Izdevums ir bezmaksas un to var saņemt mežniecībās, pašvaldībās un bibliotēkās. „Čiekurs” iepazīstina lasītāju ar jaunāko informāciju – izmaiņām normatīvajos aktos, nozares aktualitātēm, atbalsta saņemšanu no ES fondiem, sniedz speciālistu un pieredzējušu mežkopju padomus, raksta par notikumiem novados.

5.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM

Lai nodrošinātu sabiedrības interešu ievērošanu izstrādājot priekšlikumus normatīvajiem dokumentiem, veidojot valstisko, nevalstisko un uzņēmumu sadarbību atsevišķās jomās, VMD sadarbojas ar vairākām nevalstiskajām organizācijām. Lai sekmīgi koordinētu meža reproduktīvā materiāla plūsmu, tai skaitā gan pārvietošanu, gan importu, ir notikušas diskusijas un informācijas apmaiņa ar Stādu audzētāju biedrību. Sadarbībā ar Latvijas Mednieku asociāciju notika Latvijas Medību saimniecības attīstības stratēģijas izstrāde, kā arī medījamo dzīvnieku medību sezonas termiņu saskaņošana. Īpaši aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā Latvijas Dabas fonds medību jautājumus saskaņo ar Valsts meža dienestu. Sadarbībā ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību notiek lielākā pieļaujamā nomedijamo medņu skaita noteikšana un medņu medību sezonas saskaņošana. Lai veicinātu sadarbību labas mežsaimnieciskās prakses popularizēšanā, Valsts meža dienests sadarbojas ar Pasaules dabas fonda Latvijas nodaļu.

6. PLĀNI 2007. GADAM

6.1. 2007. GADA PRIORITĀTES UN PLĀNI

2007. gada budžetā VMD iekļautas sekojošas prioritātes:

- 1) Prioritāte "Attālinātās uzraudzības sistēmas ieviešana" ar kopējo finansējumu Ls 280 000;
- 2) Prioritāte "Valsts nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pilnveidošana" ar kopējo finansējumu Ls 400 000.

Darbības virzieni:

- ✓ Meža atjaunošanas un ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas pārbaudes un uzskaites procedūras izstrādāšana un ieviešana.
- ✓ Nākotnes mežu produktivitātes celšanai un koksnes resursu kvalitātes uzlabošanai visos mežos strādāt pie jaunaudžu kopšanas apjomu palielināšanas ar mērķi sasniegt optimālo līmeni. Vienotas pieejas jaunaudžu kopšanas informācijas aktualizācijai Meža valsts reģistrā izstrādāšana.
- ✓ Meža atjaunošanas un ieaudzēšanas sekmēšana ar augstvērtīgu stādāmo materiālu ar mērķi palielināt mākslīgi atjaunoto meža platību apjomu par 5%.
- ✓ Turpināt 2. līmeņa meža monitoringa izpildi, ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes regula „Forest Focus”.

- ✓ Egļu astonezobu mizgrauža uzraudzība visos mežos, pasākuma kompleksa organizēšana būtisku mežsaimniecisku zaudējumu novēršanai.
- ✓ Pilnveidot medījamo dzīvnieku uzskaites un limitēto medījamo dzīvnieku lielākā pieļaujamā nomedīšanas apjoma aprēķināšanas sistēmu.
- ✓ Ieviest Meža valsts reģistra 2.versiju visās mežniecībās.
- ✓ Papildināt Meža valsts reģistra 2.versiju ar ugunsgrēku uzskaites sistēmu.
- ✓ Veikt visas Latvijas teritorijas 2000. un 2006. gadu satelītu attēlu salīdzināšanu.
- ✓ Līdz 2006. gadam Meža valsts reģistra informācijas sistēmas tekstuālā un grafiskā daļa ir attīstījušās paralēli. 2006. gadā līdz ar Meža ĢIS izstrādi, kas ir iekļauta 2006. un 2007. gadu Valsts investīciju programmas projektos, ir rasts tehniskais risinājums abu reģistra daļu savienošanai un sinhronizācijai. Tas savukārt ir īstenojies ar iespējām veikt datu telpisko analīzi un informācijas telpisko attēlojumu tematisko interneta karšu veidā. Tomēr vēl ar vien kā primārā reģistra sastāvdaļa tiek veidota un uzturēta tekstuālā informācija, tikai pēc tam pievienojot klāt vizuālo attēlojumu. 2007. gada Meža ĢIS izstrādes uzdevums ir sākt veidot sistēmu, kurā, izmantojot tikai interneta pārlūkprogrammu jebkādā, arī mobilā, risinājumā, sākotnēji tiek reģistrēts kartes objekts, kas tālāk tiek aprakstīts tekstuālajā daļā. Lai nākotnē tehniski varētu nodrošināt izstrādāto informācijas sistēmu darbību mobilos apstākļos, kas atbilst mežsarga darba uzdevumu izpildei, Meža ĢIS projekta izstrādes ietvaros tiks testēts mobilo darba vietu aprīkojums – militarizētie datori, globālās pozicionēšanas iekārtas un moderni mērinstrumenti.
- ✓ Uzsākt 2006. gadā izstrādāto apmācību programmu mežziņiem, mežziņu vietniekiem un mežsargiem.

6.2. STARPTAUTISKIE PROJEKTI

Konsultāciju pakalpojumu centrs 2007. gadā realizēs Leonardo da Vinči programmas ietvaros projektu, kura rezultātā iegūs pieredzi konsultāciju un pakalpojumu sniegšanā Zviedrijas nacionālajā meža aģentūrā.

6.3. EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU PROJEKTI

Konsultāciju pakalpojumu centrs, sākot ar 2007. gadu, dažādu konsultāciju, pakalpojumu veidu ieviešanai, centra kapacitātes stiprināšanai, darbinieku apmācībai un resursu nodrošināšanai, cer uzsākt Strukturālo fondu projektu Lauku attīstības plāna pasākuma „Apsaimniekošanas, atbalsta un konsultāciju pakalpojumu izveidošana” ietvaros, lai saņemtu Eiropas Savienības līdzfinansējumu. Bez tam šī projekta laikā plānots attīstīt informācijas izplatīšanas sistēmu privātā meža īpašniekiem, kā arī izveidot vairākas apmācību bāzes vietas.

VALSTS MEŽA DIENESTS

13.janvāra ielā 15, Rīgā, LV-1932

tel. 67226600, fakss 67211176

e-pasts: vmd@vmd.gov.lv

www.vmd.gov.lv

Uzticības tālrunis 67221322